

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету
 технологій і дизайну
 Тетяна ІВАНІЩЕНА
 (підпис)
 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Макетування одягу

Призначення робочої програми для освітніх програм різних спеціальностей
 Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Мова викладання українська
 Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС 8,0
 Статус дисципліни вибіркова
 Факультет технологій і дизайну
 Кафедра дизайну

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма контролю	
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік	Іспит
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні роботи	Семінарські заняття			
Д	8,0	240	108	-	-	108	-	132	+	-
З	8,0	240	10	-	-	10	-	230	+	-

Програма складена канд. техн. наук Оксана СТРИЖОВА
 (підпис)

Схвалена на засіданні кафедри дизайну. Протокол №1, від 29.08.2024 р.

Зав. кафедри дизайну Ельвіра БАЗИЛЮК
 (підпис)

3) Пояснювальна записка

Дисципліна «Макетування одягу» є вибірковою дисципліною для здійснення освітньої діяльності бакалаврів освітніх програм різних спеціальностей в галузі проектування одягу. Дисципліна вивчає особливості макетування одягу за законами композиційного формоутворення, враховуючи антропоморфні ознаки фігури людини (манекену) та властивості різних текстильних матеріалів. Базується на застосуванні прийомів і способів наколювання макетів швейних виробів на манекен чи фігуру людини та вмінні виявляти і виправляти конструктивні дефекти і дефекти посадки виробу на манекені, фігурі.

Мета дисципліни: розвиток додаткових знань і навичок майбутніх фахівців, набуття творчих здібностей та вдосконалення практичних навичок при виготовленні макетів одягу різного асортименту з текстильних матеріалів різних властивостей.

Завдання дисципліни:

- вивчення різних способів наколювання макетів одягу на манекен, фігуру людини;
- розробка макетів одягу різного асортименту, призначення та з різних матеріалів;
- розробка макетів-зразків одягу складних об'ємних форм;
- підготовка до виготовлення в матеріалі власних творчих розробок.

За умов успішного опанування змісту дисципліни здобувач має: *вміти* встановлювати зв'язок між об'ємно-просторовою формою одягу та формою тіла людини та конструкцією одягу; правильно *визначати* вплив властивостей тканин і матеріалів на їх здатність утворювати та утримувати об'ємну форму для різних видів одягу; доречно *використовувати* різні способи макетування швейних виробів на манекені, фігурі людини, а саме: наколку-примірку за допомогою готового крою виробу, наколку макету від цілого відрізу тканини та наколку макету із кількох частин тканини; *визначати* причини виникнення порушення балансу одягу та основних дефектів посадки його на манекені, фігурі людини та способів їх виправлення; *застосовувати* принципи, прийоми композиції для розробки одягу; *розробляти* макети поясних і плечових виробів з макетної тканини та з матеріалів із різною формоутворюючою здатністю; *розробляти* макети виробів із складною об'ємно-просторовою формою та зі складним моделюванням; *проводити* примірку макету на фігуру людини, встановлювати і виправляти дефекти посадки макету; *розробляти* модельні конструкції чи деталі одягу, вносити уточнення до них за результатами макетування.

4) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Для денної форми			Для заочної форми		
	лекції	практичні роботи	СРС	лекції	практичні роботи	СРС
РОЗДІЛ 1. Особливості моделювання макетним методом модельних рішень для різних видів одягу	–	36	42	–	2	230
РОЗДІЛ 2. Особливості різних прийомів макетування для одягу різного асортименту і призначення	–	48	56	–	4	
РОЗДІЛ 3. Особливості макетування одягу складних декоративних форм і об'ємів	–	24	34	–	4	
Разом:	–	108	132	–	10	230

5 Програма навчальної дисципліни

5.1) Зміст практичних занять

Перелік тем практичних занять для денної форми здобуття освіти

№ теми	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Наколювання на манекені базової основи макету виробу поясного виду одягу (переднього полотнища прямої двошовної спідниці) та наколювання на ньому модельних рішень: перенесення виточок, розподіл виточок (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3]; [5] с. 148-150; [6] с. 87-89; 172-173, 190-192.	6
2	Наколювання на манекені базової основи макету виробу плечового виду одягу – сукні жіночої прилеглого силуету (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3]; [5] с. 141-166; [6] с. 87-95, 172-184, 190-198.	6
3	Наколювання модельних рішень на базовій основі макету одягу плечового виду (сукні прилеглого силуету): перенесення і розподіл виточок, утворення рельєфів, защіпів, кокеток (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3]; [5] с. 148-166; [6] с. 172-184, 190-198.	6
4	Наколювання макету рукава складної форми на плечовому виді одягу (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3].	6
5	Утворення різних видів драпірувань на макеті плечового або поясного видів одягу, наколюванням на манекен (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3]; [7] с. 22-27, 30-33, 39-49, 64-89.	6
6	Утворення різних видів складок і складчастих поверхонь на макеті виробу плечового або поясного видів одягу, наколюванням на манекен (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3], [7] с. 22-27, 30-33, 39-49, 64-89.	6
7	Вивчення особливостей наколювання на манекені виробів поясного та плечового видів одягу легкого асортименту святкового призначення з тканин шовкової чи бавовняної групи, з суцільного шматка тканини. <i>Лім.</i> : [5] с. 148-166.	12
8	Вивчення особливостей наколювання на манекені виробів поясного та плечового видів одягу повсякденного призначення з тканин шовкової чи бавовняної групи, з кількох частин або деталей. <i>Лім.</i> : [1-3], [5] с. 148-166.	12
9	Вивчення особливостей наколювання на манекені виробів білизняного асортименту (білизняний гарнітур, купальний комплект) з трикотажного полотна. <i>Лім.</i> : [4], [5] с. 148-166.	12
10	Наколювання на манекені макету виробу плечового виду одягу верхнього асортименту (пальто, куртка) з частин, з комплексного матеріалу. <i>Лім.</i> : [8] с. 238-239.	12
11	Вивчення особливостей наколювання на манекені одягу складних декоративних форм, з поєднання тканин з різними властивостями та різних асортиментних груп. <i>Лім.</i> : [5] с. 148-166; [7] с. 10-16.	24
Всього:		108

Перелік тем практичних занять для заочної форми здобуття освіти

№ теми	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Наколювання на манекені базової основи макету виробу плечового виду одягу – сукні жіночої прилеглого силуету (макетна тканина) та модельних рішень: перенесення і розподіл виточок, утворення рельєфів, защіпів, кокеток (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3]; [5] с. 148-166; [6] с. 172-184, 190-198.	2
2	Наколювання макету рукава складної форми на плечовому виді одягу (макетна тканина). <i>Лім.</i> : [1-3].	2
3	Утворення різних видів складок і складчастих поверхонь на макеті виробу плечового або поясного видів одягу, наколюванням на манекен (макетна тканина).	2

	<i>Лит.</i> : [1-3], [7] с. 22-27, 30-33, 39-49, 64-89.	
4	Утворення різних видів драпірувань на макеті плечового або поясного видів одягу, наколюванням на манекен (макетна тканина). <i>Лит.</i> : [1-3]; [7] с. 22-27, 30-33, 39-49, 64-89.	2
5	Вивчення особливостей наколювання на манекені одягу складних декоративних форм, з поєднання тканин з різними властивостями та різних асортиментних груп. <i>Лит.</i> : [5] с. 148-166; [7] с. 10-16.	2
	Всього:	10

Для виконання завдань практичних робіт з дисципліни потрібні:

- манекен жіночої фігури типового розміро-зросту (164-88-92 або інший);
- текстильна резинка білого кольору, шириною 3-3,5 см (1,5 м);
- кравецькі ножиці, сталі булавки із пласкою голівкою (у футлярі чи у гольниці), сантиметрова стрічка, голка для ручних робіт, швейні нитки світлих відтінків;
- для виконання завдань ПР1 – ПР4 та ПР6: натуральні льяна макетна тканина або щільна бавовняна бязь (4,0-4,5 м при ширині 1,5-1,4 м);
- для виконання завдань ПР5, ПР7: тканина з синтетичної шовкової групи матеріалів, з високими показниками драпірування (3,0 м при ширині 1,5-1,4 м);
- для виконання завдань ПР6 – ПР8: тканина бавовняної асортиментної групи (3,0 м при ширині 1,5-1,4 м);
- для виконання завдань ПР9: трикотажне полотно (0,5 м, ширина 1,8 м);
- для виконання завдань ПР10: комплексний текстильний матеріал – утеплювальна підкладка, вистьобана синтепоном (1,5-2 м при ширині 1,5 м).

5.2) Зміст самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання практичних завдань, оформленні результатів виконання практичних завдань (фотографуванні макетів).

Зміст самостійної роботи

№ тижня	Види самостійної роботи	Кількість годин
1	Підготовка до виконання ПР1. Оформлення результатів виконання ПР1.	7
2	Підготовка до виконання ПР2. Оформлення результатів виконання ПР2.	7
3	Підготовка до виконання ПР3. Оформлення результатів виконання ПР3.	7
4	Підготовка до виконання ПР4. Оформлення результатів виконання ПР4.	7
5	Підготовка до виконання ПР5. Оформлення результатів виконання ПР5.	7
6	Підготовка до виконання ПР6. Оформлення результатів виконання ПР6.	7
7-8	Підготовка до виконання ПР7. Оформлення результатів виконання ПР7.	14
9-10	Підготовка до виконання ПР8. Оформлення результатів виконання ПР8.	14
11-12	Підготовка до виконання ПР9. Оформлення результатів виконання ПР9.	14
13-14	Підготовка до виконання ПР10. Оформлення результатів виконання ПР10.	14
15-18	Підготовка до виконання ПР11. Оформлення результатів виконання ПР11.	34
		132

Здобувачі заочної форми здобуття освіти виконують контрольну роботу протягом семестру. Вимоги до її виконання та варіанти завдань наведені у методичних рекомендаціях до виконання контрольних робіт, які можна отримати на кафедрі дизайну у період настановної сесії.

б) Технології та методи навчання

Процес освітньої діяльності з дисципліни ґрунтується на використанні класичних і сучасних навчальних технологій, що мають допомогти здобувачам оволодіти знаннями та набути практичних навичок, зокрема:

- практичні заняття (основі проблемно-продуктивного методу навчання за допомогою

відповідних художніх та інструментальних прийомів і технік, а також майстер-класи, тьюторіали від практиків);

- консультування (пояснення теоретичних засад та шляхів вирішення завдань з використанням каталогів зразків макетів, прикладів виконання завдань, фото- та відеоматеріалів і візуалізацій);

- самостійна робота (підготовка до виконання практичних завдань та оформлення їх результатів).

7) Методи і засоби контролю

Поточний контроль здійснюється під час здачі практичних завдань, а також у дні проведення рубіжних контрольних заходів, встановлених графіком освітнього процесу. При поточному оцінюванні результатів освітньої діяльності здобувачів відбувається оцінка викладачем вміння здобувача застосовувати набуті знання під час вирішення практичних завдань.

Підсумкова оцінка визначається за рейтингом, як середньозважена оцінка з усіх практичних завдань, зданих *позитивно* і розраховується автоматизовано за відповідною програмою в електронному журналі обліку успішності.

8) Оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти з дисципліни здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya-pro-kontrol-i-ocinyu-vannya-rezultativ-navchannya.pdf>). Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною *чотирибальною* шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності здобувача.

Оцінка за виконання практичного завдання складається з елементів: а) за оригінальність ідеї і самостійність її виконання; б) за якість виконання і оформлення результатів (макетів, фотографій); в) за своєчасність здачі завдання. Термін здачі практичного завдання є своєчасним, якщо здобувач захистив його на наступному занятті. Пропущене заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри дизайну не пізніше, ніж за два тижні до завершення вивчення дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів за виконання завдань *практичних робіт* з дисципліни «Макетування одягу» здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Критерії
5	Отримує здобувач за ґрунтовне і повне опанування змісту дисципліни, якщо він вміє вирішувати практичні завдання, якісно виконувати та творчо їх оформлювати. Здобувач глибоко засвоїв особливості розробки способом наколювання різних силуетних форм одягу, його модельних конструкцій та конструктивно-композиційних елементів та володіє прийомами і способами макетування і наколювання. Ідея макету виробу є самостійним оригінальним рішенням та виконана на високому технологічному рівні, з якісною посадкою на манекені.
4	Отримує здобувач за повне засвоєння навчального матеріалу та свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, за володіння прийомами і способами макетування і наколювання. Ідея макету виробу є самостійним рішенням, однак, макет виконаний із двома-трьома незначними недоліками. Або застосовані відомі варіанти аналогічних модельних рішень з журналів, з відео фешн-показів.
3	Отримує здобувач, який виявив навиків в обсязі, необхідні для подальшої практичної діяльності та який справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Здобувач набув практичних навичок у макетуванні одягу, але не має чіткого поняття про зв'язок форми одягу з формою тіла та з властивостями матеріалів. Макети виконані неякісно. Однак, здобувач в змозі під керівництвом викладача усунути недоліки.
2	Здобувач не здатний самостійно виконувати практичні завдання. Порушив основні вимоги до виконання макету, не має якісно оформленого результату виконання завдання.

Здобувач має право на зарахування знань з дисципліни чи її окремих розділів, які набуті у неформальній чи інформальній освіті (раніше або паралельно навчанню).

Коефіцієнти вагомості різних видів робіт та форм контролю встановлені в залежності від важливості окремих видів освітньої діяльності.

Структурування дисципліни «Макетування одягу» за видами робіт і оцінювання результатів здобуття освіти за ваговими коефіцієнтами для денної форми

Аудиторна робота											Підсумковий контроль
Практичні заняття:											Залік
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	За рейтингом
ВК:											0

Структурування дисципліни «Макетування одягу» за видами робіт і оцінювання результатів здобуття освіти за ваговими коефіцієнтами для заочної форми

Аудиторна робота					Самостійна робота	Підсумковий контроль
Практичні заняття:					Контрольна робота	Залік
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	КР	За рейтингом
ВК:					0,4	0

Підсумкова оцінка виставляється як середньозважений бал, якщо він знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Бальна оцінка	Вербальна оцінка	Узагальнений критерій
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – ґрунтовне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4		Добре – глибоке знання навчального матеріалу і вміння його застосовувати на практиці
C	3,75–4,24	4		Добре – повне знання навчального матеріалу і вміння його застосовувати на практиці
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FХ	2,00–2,99	2	Не-зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідне повторне вивчення дисципліни

9) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Які існують способи макетування виробів в проєктуванні одягу?
2. Що таке наколка?
3. Що таке муляж?
4. Що є опорною поверхнею і які ділянки для макетування різних видів одягу?
5. Які існують опорні пояси на манекені для виконання наколювання макетів поясних виробів?
6. Які існують опорні пояси на манекені для виконання наколювання макетів плечових виробів?
7. Які існують способи і прийоми наколювання?
8. Які основні правила наколювання?
9. Які властивості повинна мати макетна тканина для виготовлення наколок?
10. Як визначити розмір макетної тканини для виконання наколювання макету з частин?
11. Якого розміру тканину рекомендовано застосовувати для виконання макету виробу способом наколювання від цілого шматка?
12. Які конструктивно-декоративні елементи виробу впливають на визначення розмірів макетної тканини для подальшого наколювання?
13. За допомогою яких конструктивних (конструктивно-декоративних) елементів досягається щільне прилягання плечового виробу на манекені?
14. Яких правил необхідно дотримуватись при наколюванні рукавів?

15. Як пов'язаний вибір тканини, силуету і форми одягу з його призначенням?
16. Як впливає жорсткість на утворення драпіровок в одязі?
17. Як впливає жорсткість на утворення і збереження складок в одязі?
18. Як враховують пластичну здатність шовкових тканин при розробці одягу?
19. Як враховують жорсткість лляних і бавовняних тканин при розробці одягу?
20. Як враховують пластичну здатність трикотажу при розробці одягу?
21. Яких композиційні елементи, засоби їх зв'язку та принципи враховують при доборі і поєднанні тканин і матеріалів у виріб?
22. Які особливості наколювання макетів доповнень та оздоблення до одягу?
23. Як властивості тканин і матеріалів забезпечують тривалу формостійкість макетам, одягу?
24. Які елементи (деталі) можуть бути композиційним центром в одязі?
25. Які основні дефекти посадки одягу, що виникають при наколюванні виробів на манекен, фігуру людини?

10) Навчально-методичне забезпечення

1 Методичні рекомендації для виконання практичних завдань з дисципліни «Макетування одягу». – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=4853>

2 Наочні ілюстративні матеріали та приклади виконання практичних робіт.

11) Рекомендована література

Основна:

- 1 Nakamichi Tomoko. Pattern magic. – GB, London: Laurence King Publishing, 2020. – 102 p.
- 2 Nakamichi Tomoko. Pattern magic 2. – GB, London: Laurence King Publishing, 2021. – 104 p.
- 3 Attardi.Danilo. Fashion Moulage Technique. Draping Course. – GB, London: Promopress, 2019. – 192 p.
- 4 Nakamichi Tomoko. Pattern Magic: Stretch Fabrics. GB, London: Laurence King Publishing, 2016. – 104 p.

Додаткова:

- 5 Петровцева Н.О. Художнє проектування одягу. – Київ: Кондор. 2019. – 148 с.
6. Горбатюк Н. Практичне ескізування одягу. – Київ: Грамота. 2021. – 192 с.

12) Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище навчання ХНУ. Режим доступу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=4853>
- 2 Електронна бібліотека університету ХНУ. Режим доступу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.